

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja

Organ of the Finnish Working Women in America

No. 8.

TIISTAINA, HELMIKUUN 22 P.—TUESDAY, FEB. 22nd.

1916 — Kuudes vuosik.

Palanen paikallisen kieltolain vaikutuksesta

Kieltolaki on merkitty yhtenä vaatimuksena sosialistipuolueen ohjelmaan.* Se osoittaa sitä, että köyhälistö ymmärtää väkijuomaliikkeen olevan yhteiskunnallisen paheen, jonka turmiolliset vaikutukset etupäässä rasittavat työväen luokkaa.

Ei ainoastaan järjestynyt köyhälistö taistele kieltolain puolesta, vaan ompa sama harrastus jolloinkin levinnyt "koko kansaankin." Siitä taas ovat osoituksina yleisäänestyksillä hyväksytyt kieltolait eri valtioissa tässä maassa. M. m. Washingtonin, Oregonin ja Idahan valtioissa astui voimaan yleinen kieltolaki tämän vuoden alussa.

Mutta sosialistipuolueen ohjelmassa ei vaadita tällaista valtiotaista kieltolakia, vaan täydellistä, koko maata käsittävää väkijuomaliikkeen hävittämistä. Aina nykyisillään ollen "määrät" valtiot hyötyvät "kuivien" kustannuksella, sillä viinoja viedään aina niihin kieltolakivaltioihinkin, jos ei julki niin salaa. Ja salakapakoiminen kukoistaa ja lahjuksia ottavat poliisiviranomaiset yleisen "raittisuuden" vallitessa paikkaavat taskujaan viinarahjoilla.

Tosin ei voida kieltää paikallissellakin kieltolain olevan omat etunsa vaikka sillä ei olekaan saavutettu kaikkea mitä on tarkoitettu. Mainittakoon tässä jotakin tietoja Portlandista, joka on Oregonin valtion suurin kaupunki sekä väkilukuunsa, että laajuuteensa nähden. Nämä tiedot ovat otetut Portlandin yleisen turvallisuuslaitoksen naisosaston johtajattaren vuosiraportista. Lukija siis huomaa, että tämän kirjoittaja ei ole vastuunalainen tietojen todenperäisyydestä. Kuitenkin niiden pitäisi olla uskottavia kun kerran raportti on virallinen.

Mieleen pantava ilmiö tässä raportissa on se, että sen kirjoittaja väittää taloudellisten olosuhteiden olevan syytä naisten lankeamiseen. Sanoo olevan mahdollisimman kaukana totuudesta väitteen, että langennut nainen on perinnöllisesti langennut ja joka taasen on "syntynyt hyväksi,"

* Sosialistipuolueen ohjelman raittiuskysymystä koskevassa kohdassa ei ole kieltolakivaatimusta, päinvastoin, ei uskota väkijuomaliikkeen olevan poistettavissa estelaeilla ja poliisivoiman lisäyksellä, vaan ainoastaan voitojärjestelmän kukistamisella. — Oikoluk.

se pysyy hyvänä. Lisäksi hän väittää taloudellisten olojen olevan välittömänä aiheena paheisiin Portlandissa ja että jos naiset tahdotaan säilyttää paheita sekä halutaan auttaa heitä elämään rehellistä elämää, ovat nykyiset taloudelliset olosuhteet vaihdettavat parempiin.

Puheena olevassa naisten suojelusosastossa on vuoden 1915 kuluessa käsitelty 619 tapausta ja ovat asianomaiset olleet tyttöjä, jotka eivät ennen ole esiintyneet mainitussa laitoksessa. Sama luku edellisellä vuotena oli 731. Oletetaan tuon luvun pienentymisen aiheutuneen odotettavan kieltolain voimaan astumisesta.

Tämä naisten suojelus-osasto on verrattain hyvällä menestyksellä työskennellyt turmien teille joutuneitten naisten keskuudessa. Se on hankkinut heille väliaikaisia asuntoja, ruokaa ja etupäässä rehellistä työtä. Se onkin kokemuksen kautta tullut siihen havaintoon, että vankilat ja muut sellaiset parannuslaitokset ovat enemmän turmiollisia kuin hyödyllisiä, sillä ne vain ihmismieltä paaduttavat. Kaikille hyödyllistä työtä ja sen kautta ajan vaatimuksia vastaavat elämisen oikeudet, siinä lääke yhteiskunnallisille paheille.

Edelleen kerrotaan raportissa, että sen jälkeen kun kieltolaki tuli voimaan, ovat ilmiöt kerrasaan muuttuneet. Eräänä aamuna oli naisten oikeudessa vain kaksi syytettyä sen suhteen kun ennen tavallisin määrä oli kymmenen. Tämä osoittaa väkijuomien ja prostituutionin kulkevan käsi-kädessä.

Tietenkin on täysin selvää se, että vaikka kieltolaki saataisiin voimaan joka valtioon ja muut yhteiskunnalliset parannukset jätetään toimeenpanematta, eivät paheet itse asiassa ole suuresti-kaan vähentyneet. Vain pienellä osalla työväenluokkaa on oikeus elää rehellisesti. Pysyäkseen hengissä täytyy suuren osan hankkia elatuksensa enemmän tai vähemmän epärehellisillä keinoilla. Eikä ainoastaan ruumiin ylläpito ole kysymyksessä vaan henkisten tarpeitten tyydyttäminen on yhtä tärkeä. Näitten viime mainittujen kaipuitten tyydyttäminen nykyisten työläisiä sortavien olojen aikana tapahtuu sangen usein väkijuomilla. Turhaa on hulla, että ihmiset juovat viinoja vain siksi kun ovat niin "pahoja" ja syntymästään paatuneita. Usein nähdään "hy-

(Alku 8:llä sivulla.)

Lakkolaistyön päiväkirja

Tammikuun 14 p. — Jimi tuli aikaseen tänä aamuna: hän sanoi, että pelkäsi hukkaavansa minut. Huomasin heti hänen kasvoistaan, ettei hän ollut silmän räpäystä nukkunut koko yönä. Hän sanoi minulle myöhemmin ettei hän voinut saada mielestään pois sitä onnea mikä hänen osalleen oli tullut. Muistan jonkun kerran sanoneen, että "hän rakastaa parhaiden, joka rukoilee parhaiden," mutta minä mieluummin sanon, että hän rakastaa parhaiden, joka ajattelee enimmäin. Jimi ei olisi koskaan voinut tuntea sellaista rakkautta entisessä mielenlaadussaan. Ja sen hän minulle itse tunnustikin tänään. "Mary," sanoi hän, "minä en voi sanoa kertoa kuinka erilaiset minun tunteeni sinua kohtaan ovat nykyään kuin mitä ne olivat pari kuukautta sitten. Silloin minä luulin olevani vahva tammi ja sinut minä kuvittelin köynnöskasviksi, joka minun turvissani elää. Nyt Mary, minä tiedän enempi — minä ymmärrän että se hento tukea etsivä köynnöskasvi, voi joskus jättäiläispuunkin tukahduttaa, jotavastoin toinen vahva tammi rinnallani tukee, suojaa ja varjostaa minua ja lisää minun voimaani ja mahdollisuuttani elämässä."

Totta totisesti minä alan uskoa jo, että minun täytyy kiiruhduttaa kehitystäni etten vaan jäisi jälkeen Jimistä, sillä se voi tapahtua aivan huomaamattani, jos en vaan pidä varaani. Mutta ihan puoli asiassa on se, että hän ei mitään tietoaan pidä itselleen: hän aina koettaa jakaa kaikki tietonsa minun kanssani.

Lupasin tänään käydä soittajain unionin puheilla ja otin Jimin mukaani toveriksi; samahan se on alkaa olla tovereita nyt jo. Tiesin, että Jimin mieli teki päästä kaupungintalolle pian ja se voi hänestä tuntua julmalta, että minä lykkään menoamme tuonnemmaksi, mutta velvollisuus on täytettävä ennen kaikkea ainakin sellainen on sotilaslaki riveissä. Ja totta puhuen, minä en koskaan halua kapteeniksi; siinä asemassa jotenkuten, joko sitä itse tahtoo tai ei, voi henkilö mennä pilalle.

Mutta palatakseni siihen soittajain unioniin, niin minä mieluummin nimittäisin sen korporatsiooniksi kuin unioniksi, jos minulle nimitysvalta annettaisiin — ainakin ne käyttäytyivät siellä sillä tavalla. Minä oikein jo sairastuin siitä pitkäpiimäisestä virallisuudesta, mikä siellä läpi käytiin. Minä jo sanoin heille suoraan, että "jos te olette liian kitsaita auttamaan meitä tyttöjä,

niin miksi ette sano sitä suoraan?" On sekin ajateltua tällaisessa tapauksessa, että tykätä asian päätös kaksi viikkoa eteenpäin. Mitä me tytöt teemme sen kahden viikon aikana? Hartaasti toivon, että lakko loppuisi jo ennen sitä. Ei minulla ainakaan ole halua mennä näitä soittajia enempi tapaamaan.

Tuusin kummallisia mielenliikutuksia kun menimme kaupungin talolle siinä kello yhden ajoissa. Avioliitto on niin kovin monipuolinen asia ja vaikka en minä vielä olekaan naimisissa Jimin kanssa, niin kuitenkin tämä julkinen ilmoitus merkitsi minulle aivan samaa kuin sekin seremonia mikä myöhemmin läpikäydään.

Jimi ja minä tunnemme toisemme ja näyttää kuin ymmärtäisimme toistemme luonteet ja kuitenkin tuntuu olevan niin suuri ero miehen elämän ja naisen elämän välillä, että se on aina enemmän tai vähemmän arvoitus miten se lopultakin käy yhteiselämässä — kun kaksi ihmistä yhdistetään elämään samaa jokapäiväistä elämää.

Minä olin kokolailla risaisesti puettu ollakseni morsian, mutta enin osa vaatteistani on mennyt ja mitäpä siitä olisi ollut hyvää että pukeutua — piti kuitenkin mennä lakkovahtiin iltapäiväksi.

Minusta tuntuu kovin hassunkuriselta toimitukselta tämä avioliitoluvan hankkiminen. Ketäpä muita asia liikuttaa kuin niitä henkilöitä, jotka keskenään avioliittoon aikovat. Minä olisin paljon mieluummin antanut sen dollarin uniolle kuin sille kirjurille siellä pyöjän takana, ja monta muuta dollaria he siellä samalla tavalla ottivat sisään. Minua oikeen ihmetytti se, että on niin paljon ihmisiä, jotka kaikki halusivat samana päivänä avioliittoon.

Ja eiköhän se liene parasta mitä ihmiset voivat tehdä — onhan silloin aina muutama tyttö vähempi kärsimässä yksinäisyydestä. Ei se ole mikään hauska asia, että olla ruokalaisena ja asua huoneessa joka on pikkunen kuin linnun häkki ja kylmä kuin jääkaappi. Mies voi mennä ulos, tavata ystäviään, käydä teatterissa, mutta tyttö, jos hän ei ole sitä välinpitämätöntä laatua, kulluttaa elämänsä pikkuhuoneessaan ja tehtaassa.

Satuin puheille yhden tytön kanssa siellä kaupungintalolla. Tyttö näytti vielä aivan lapselta tuskien kunsitoista vuotiaalta, vaikka hän sanoi olevansa kahdeksantoista. Hän oli tullut yksinään tähän maahan ja lyhyen ajan kuluttua tutustui tähän mieheen, jonka kanssa hän nyt meni